

Nr 283.

Av herr **Wikström**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 66, med förslag till lag om fortsatt tillämpning av lagen den 28 april 1926 om inskränkning av rätten till inmutning inom vissa län.*

Under åberopande av den motivering som anförts i en av hr Asplund i första kammaren samtidigt väckt motion, får jag hemställa,

att riksdagen måtte,
under förklaring att Kungl. Maj:ts proposition nr 66 till innevarande års riksdag icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick antagas, för sin del antaga härvid såsom bilaga A. fogade förslag till lag om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län.

Stockholm den 10 februari 1927.

Ant. Wikström.

Förslag till

L A G

om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län.

Härmed förordnas, att med avseende på rätten till inmutning av mineralfyndigheter å sådan inom Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län belägen kronojord, som ej innehaves under ständig besittningsrätt eller är anslagen till boställe, skola följande bestämmelser gälla:

1 §.

Inmutning för annans än kronans räkning må ej ske utan Konungens för särskilt fall givna tillstånd, och skola med avseende å de rättigheter och förpliktelser, som därav föranledas, föreskrifterna i 2—6 §§ här nedan jämte bestämmelserna i gruvestadgan den 16 maj 1884 lända till efterrättelse, de sistnämnda i den mån de äro förenliga med denna lag och i motsvarande tillämpning, där sådan av förhållandena påkallas.

Utöver vad sålunda föreskrives, äge Konungen för särskilt fall, där så befinnes lämpligt, vid beviljande av tillstånd till inmutning fastställa ytterligare villkor för tillgodoseende av kronans intressen.

2 §.

I mutsedel, som utfärdas för inmutning, varom i 1 § förmäles, skall erinran göras om att inmutarens rätt är begränsad genom stadgandena i denna lag.

3 §.

Inmutare, varom i 1 § förmäles, skall vara underkastad de förändrade bestämmelser, som genom ny lagstiftning kunna bli fastställda och hava avseende å rätten att nyttja den genom inmutningen uppkomna gruvanläggningen eller gruvdriftens bedrivande å densamma. För den händelse genom blivande lagstiftning rätt att bearbeta mineralfyndighet göres beroende av särskilt tillstånd samt upptäckare av fyndighet medgives företräde till erhållande av dylikt tillstånd, skall sådan företrädesrätt tillkomma inmutaren för den genom inmutningen uppkomna gruvanläggningen.

Därest enligt ny lagstiftning företrädesrätt, varom ovan förmäles, icke skulle tillkomma upptäckare av mineralfyndighet samt inmutaren av sådan anledning skulle gå förlustig rätten till gruvan, skall inmutaren vara berättigad till ersättning för värdet av för gruvdriften inlöst mark och av byggnader och övriga anläggningar, som äro erforderliga för den fortsatta gruvdriften, ävensom för kostnaden för blottläggning och tillredning av mineraltillgångar, vilka vid hans avträdande av gruvan ligga färdiga för brytning. Inmutaren skall vara underkastad vad den nya lagstiftningen kan komma att stadga angående sättet huru dylik ersättning i händelse av tvist skall fastställas.

4 §.

Med avseende å fyndighet, som inmutats enligt 1 §, äge kronan anmäla sig till begagnande av sin jordägarandel inom fem år från det avskrift av mutsedeln på grund av föreskriften i 13 § 1 mom. gruvestadgan blivit in-

given till Konungens befallningshavande; dock behöver sådan anmälan i intet fall göras tidigare än inom ett år från den dag förrättning, varigenom utmål blivit för fyndigheten utlagt, avslutats.

Där kronan ej begagnar jordägarandelen skall inmutaren njuta densamma tillgodo med förpliktelse att för varje kalenderår från och med året efter utmålsläggningen, inom mars månad nästföljande år, till kronan erlægga den i tredje stycket av 17 § angivna avgäld.

Från den tid, kronan bevisligen hos inmutaren gjort anmälan om begagnande av sin jordägarandel, njute kronan delaktighet i anläggningen, dock med förbindelse att vidkännas motsvarande andel i alla kostnader, som för arbetets bedrivande därefter erfordras, ävensom att i enahanda förhållande ersätta värdet av för gruvdriften inlöst mark samt av de för arbetet nödiga och nyttiga byggnader, redskap och förråd, som dessförinnan blivit anskaffade. I kostnad, som inmutaren haft för fyndighetens undersökning och blottande, vare kronan ej skyldig taga del.

Uppstår tvist om beloppet av den ersättning, kronan bör giva, gånge med bestämmandet därav enligt 12 § gruvestadgan, och kronan njute icke desto mindre under tiden sin andel i anläggningen till godo.

5 §.

För fyndighet, som inmutats enligt 1 §, må utmål icke utläggas på annan mark än sådan kronan tillhörig jord, som avses i denna lag.

6 §.

Då inmutning skett enligt 1 §, vare överlåtelse av inmutningsrätten icke giltig, med mindre bergmästaren å mutsedeln gjort anteckning om överlåtelsen. För verkställandet av sådan anteckning skall mutsedeln bifogas, när anmälan enligt 56 § gruvestadgan göres om överlåtelsen. Därest den, till vilken överlåtelse skett, icke äger att utan Konungens tillstånd förvärva eller bearbeta mineralfyndighet samt dylikt tillstånd icke erhållit, skall bergmästaren förvägra anteckning, varom ovan omförmäles.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1927 och skall upphöra att gälla den 1 januari 1929. Genom denna lag upphäves lagen den 28 april 1926 om inskränkning i rätten till inmutning inom vissa län.
